

הסידות בפרשה

הרב יצחק שפירא

חג סוכות

לשמוח בה' מכל הלב!

מיד לאחר הימים הנוראים אנו נכנסים לחג הסוכות, דווקא היראה הגדולה של ראש השנה ויום כיפור היא זו שגורמת את השמחה הגדולה של חג הסוכות! שמחה מה זו עושה!?

ראש השנה ויום כיפור כבר מאחורינו, כעת אנו מתקרבים לחג הסוכות. המעבר מהימים הנוראים לחג הסוכות חד ומפתיע, בתוכנו אנו חשים קצת הקלה על שעברנו את החלק הקשה של החגים. אנו שמחים שנגמר המתח והיראה הגדולה, כעת נשאר החלק של השמחה. אנו מרגישים קצת לא נעים מתחושת השחרור שאנו מגלים ביחס לימים הנוראים, אנו מרגישים קצת כתינוק הבורח מבית ספר...

לפני שנמשיך הלאה לסוכות, ננסה לשים לב ממה נובעת תחושת השמחה כאשר נגמרים הימים הנוראים? ישנן שתי סיבות מרכזיות המביאות לשמחה זו:

1. השמחה נובעת מהביטחון הגדול שזכינו בדין. הגמרא במסכת יומא אומרת, 'כל האוכל בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי'. הסעודות שאנו עושים בערב יום כיפור, מבטאות את הביטחון החזק שלנו בכך שהקב"ה יקבל את תשובתנו ויזכה אותנו בדין. צריך לשים לב ששמחה זו מפתיעה, הרי איננו יודעים מה באמת קורא בדין, אך בכל זאת אנו שמחים מתוך ביטחון גמור שה' יקבל את תשובתנו.
2. ישנה סוג נוסף של שמחה, אנו שמחים על כך שהתאמצנו מאוד להיות דבוקים בה' ביום כיפור. שמחה זו מקבילה לסעודה וליום טוב שאנו עושים במוצאי הצום, כמו שאמרו חז"ל על הפסוק 'לך אכול בשמחה לחמך... כי כבר רצה האלקים את מעשיך'.

ושמחת בחגיך

כעת אנו יכולים לשים לב שיש הבדל בין השמחה שאנו חשים סביב יום הכיפורים, לבין השמחה הגדולה שמלווה אותנו בחג הסוכות. סביב יום כיפור אנו שמחים מכך שהדין יצא מוצלח; גם בגלל שאנו מאמינים שה' סולח, וגם שאנו שמחים על כך שהתאמצנו להידבק בה'. בחג הסוכות השמחה נובעת מכך שה' רוצה שנשמח, כמו שכתוב 'ושמחת בחגך... והיית אך שמח' – ה' מצווה אותנו לשמוח.

בסוכות אנו שמחים כי ה' משמח אותנו, ה' אומר לנו לשמוח. כעת אנו יכולים לשמוח פעמיים גם בגלל שה' רוצה שנשמח וגם מעצם העובדה שהקב"ה בעצמו שמח בנו ואף רוצה לשמח אותנו.

כדי שנוכל להבין את גודל השמחה מכך שה' בעצמו שמח בנו ומשמח אותנו, עלינו להקדים את ראש השנה ויום הכיפורים לחג הסוכות, כך שנוכל לשמוח בסוכות בלב שלם.

להמליך את ה' – להצליח לענג אותו

בראש השנה אנו ממליכים עלינו את ה', אנו תוקעים בשופר כצועקים בקול גדול שאנו רוצים שה' ימשיך לקיים את העולם. אנו מבקשים ממנו שיזכור אותנו ויחליט להמשיך חיות לעוד שנה. עלינו לשים לב שה' מצידו לא חסר כלום, ולנו אין כל ערך ביחס עליו. הפער ביננו לבינו הוא אין סופי כך שלא שייך שהוא ימלוך עלינו, כמו שלא שייך לקרוא מלך לאדם שמולך על קן נמלים...

בראש השנה אנו מבקשים מה' שירצה את הקשר איתנו, ייהנה מעבודתנו ובשביל זה יקיים את העולם. כאשר ה' נענה לנו והוא בוחר לשמוח בנו, אדמו"ר הזקן אומר שה' כאילו מולך על בני מינו, הוא כביכול משתנה והופך להיות קצת כמונו, כדי שיהיה שייך שהוא ימלוך עלינו. בראש השנה ישנו חידוש גדול ומפתיע, בו ה' מצטמצם כדי שעבודתנו תיגע לו ותגרום לו תענוג. כאשר עבודתנו נוגעת לו, ה' כביכול הופך להיות 'בן מיננו' בכך שהוא מתענג ממהו ששכביכול חיצוני לו.

יום כיפור – לחיות רק מה'

אם בראש השנה אמרנו שכביכול ה' משתנה, ביום כיפור אנו עוברים שינוי בעצמנו. עד ליום כיפור חשנו שהחיות שלנו מגיעה מהגשמיות של העולם. ביום כיפור כאשר אנו צמים אנו מבינים שה' הוא מקור חיינו, לכן אנו מתנתקים מהגשמיות כדי להרגיש שה' מחיה אותנו.

כאשר אנו חיים רק מה' אנו הופכים להיות כלים של גילוי ה' בתוך גשמיות עולם. כמו שאמרו חז"ל על כהן גדול בשעה שהוא נכנס לפני ולפנים:

ובא אהרן אל אהל מועד... וכל אדם לא יהיה באהל מועד... אמר ר' אבהו וכהן גדול לא אדם היה? אלא כההוא דאמר ר' פנחס בשעה שהיה רוח הקודש שרוי עליו היו פניו בוערות כלפידיים עליו הדא הוא דכתיב (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת וגו':

כאשר הכהן הגדול נכנס לקודש הקודשים פניו הופכים ללפידיים, והוא הופך להיות כלי שלם לגילוי ה' בעולם. כאשר אנו צמים ביום כיפור כמו הכהן הגדול אנו מקבלים את חיותנו מה' והופכים להיות כלי לגילוי ה' בעולם.

ההזדככות של יום כיפור מאפשרת לנו להרגיש את השמחה הגדולה בחג הסוכות, כאשר ה' רוצה לשמח אותנו. הפרישה מהגשמיות הופכת להיות היכולת והכלי שלנו להרגיש את השמחה הגדולה בכך שה' משמח אותנו, דרכה אנו מגלים שה' יכול להתגלות בתוכנו ממש.

אם היינו שמחים בסוכות ללא ההזדככות של יום כיפור, לא הייתה לנו היכולת להבין מה החידוש - וממילא מהי גודל השמחה - בכך שה' משמח אותנו. הדבר דומה למלך שבוחר להעניק מתנה לילד קטן, ולמנות אותו לשר האוצר. אם הילד מאוד שמח כי עכשיו הוא יכול לקנות במכולת כמה מסטיקים שהוא רוצה, זה אומר שהוא כלל לא מבין את גודל המשמעות של המתנה שהמלך נתן לו. ללא יום כיפור ללא ההבנה שאנו חיים מה' והוא מתגלה בתוכנו, לא היינו יכולים לקבל את השמחה של חג הסוכות, כי לא היינו כל כך מחפשים לחיות דווקא ממנו. כאשר אנו מבינים שה' הוא מקור חיינו, אנו שמחים מאוד כאשר הוא פונה אלינו ומשמח אותנו.

ראש השנה ויום כיפור ה' יורד ואנחנו עולים

בראש השנה ה' בוחר להיות מלך שלנו, הוא יורד כדי להתייחס אלינו ולשמח מעבודתנו. ביום כיפור אנו מבינים עד כמה החיות שלנו היא מה' ולא מגשמיות העולם, כך אנו בונים כלים דרכם ה' מתגלה ואנו יכולים להרגיש את השמחה הגדולה מכך שה' משמח אותנו.

ראש השנה מלמד אותנו שה' ירד אלינו כדי למלוך עלינו ולהתענג מעבודתנו. ישנו חידוש עצום בכך שה' מולך עלינו והופך להיות כביכול 'בן מיננו'.

יום כיפור מגלה אצלנו את היכולת להתנתק מהגשמיות ולגלות את ה' בתוכנו; את היכולת של אדם החי בתוך גשמיות העולם, להיות כלי לנוכחות ה'. ביום כיפור יש חידוש עצום בו אנו 'עולים' להיות חלק מה', כאשר אנו מתחיים רק ממנו.

אני והו(א) הושיעה נא

לאחר שבראש השנה ה' 'ירד' עד אלינו וביום כיפור אנחנו 'עלינו' אליו, כעת בסוכות אנו יכולים לשמוח 'יחד' עם ה'. אנו אומרים בכל יום בחג הסוכות 'אני והו הושיעה נא', ה' מושיע אותנו ומשמח אותנו יחד איתו. אנו מצידנו שמחים בה' אלקינו, שמחים שהוא - מלבנו ומקור חיינו, טורח 'לרדת' אלינו 'ולהעלות' אותנו - מאיר לנו פנים ומשמח אותנו.

חג שמח ושנה טובה! בית המדרש "עוד יוסף חי"

